

Jakub Malinowski

Estetyka tymczasowości a malarstwo czasu rzeczywistego

Aesthetics of the temporariness and the real-time painting

Przedmiotem refleksji mojej pracy doktorskiej jest ogólnodostępna przestrzeń wizualna; rozpatruję ją w kontekście współczesnych definicji krajobrazu. Szczególną uwagę przywiązuję do regionu swojego pochodzenia, tj. polskiego wybrzeża Bałtyku. Jest ono istotne dla podjętego tematu, ponieważ prezentuje ciekawe zjawiska tymczasowych form zagospodarowania przestrzeni, na które składa się często dysharmoniczna, przekraczająca kanony estetyczne architektura.

Dla pełnego oglądu poruszanych w tekście kwestii niezbędne jest doświadczenie innych krajobrazów. Przywołuję więc miejsca, które odwiedziłem i które pozwoliły mi zobaczyć otaczającą mnie na co dzień rzeczywistość w nowy sposób. W pracy zastanawiam się również nad czynnikami kształtującymi „zgrzytliwą” organizację ładu przestrzennego obecną nie tylko w Polsce.

Obok porównywania różnych lokacji do realiów polskich, przywołuję także postawy artystyczne zawierające refleksję nad wizualną treścią rzeczywistości. W kontekście dzisiejszego kształtu polskiego wybrzeża przedstawiam działania Władysława Hasiora, którego metoda posługiwania się w twórczości przezroczystą w codziennym odbiorze materią wizualną nie traci na aktualności. Penetrując obszary tożsamości kulturowej regionu, z którego pochodzę, przybliżam okres przedwojenny w nawiązaniu do postawy artystycznej Lyonela Feiningera. Sięgając jeszcze głębiej, powołuję się na odkrycia historyków związane z oddziaływaniem europejskich centrów sztuki na rubieżę zachodniego świata w wiekach XVII i XVIII. Do Europy Wschodniej, jako zjawiska kulturowego wyrosłego z doświadczenia historii politycznej, odnoszę się w pracy przywołując twórczość rumuńskiego malarza Bogdana Vladuty. Wreszcie niezwykle istotne przejście się w gładkim lustrze rzeczywistości skandynawskiej rozszerzam o wyczułoną na kwestie społeczne, ale też niezwykle sensualną malarską postawę Fina Heikki Marili.

The topic of my dissertation is a common visual space. I am examining the topic in the context of contemporary landscape definitions and places that I have visited. I attach special attention to the area of my origin, i.e. the Polish Baltic coast. This approach is crucial for the undertaken subject, since it presents the interesting phenomenon of temporary forms of spatial development, which consists of disharmonic, exceeding aesthetic canons architecture.

Experience of the other landscapes types further strengthens the raised issues. In the text, I recall the particular experiences which had have affected me, allowing to see my everyday reality in a new way. The study also ponders on the factors shaping the "jarring" spatial organization but not limited to Poland.

In addition to the comparison of specified locations to the Polish reality, the artistic attitudes, which include the reflection on the visual content, are presented in the dissertation. In the context of today's visual shape of the polish Polish coast, I demonstrate the achievements of sculptor Władysław Hasiór, whose method of using transparent cultural matter does not fade in contemporary art practice. Penetrating the areas of cultural identity of the region from which I come from, I draw a portrait of the pre-war period in relation to the artistic silhouette of German-American painter Lyonel Feininger. Reaching deeper, I refer to the discovery by art historians associated with the impact of European cultural centres on the edges of the Western world in the seventeenth and eighteenth century. The work of Romanian painter Bogdan Vladuta is linked to Eastern Europe, regarded as a cultural phenomenon, which emerged from the experiences of its political history. Finally, I zoom in on the important reflection in the plain mirror of Scandinavian reality extended by the artistic approach of the socially sensitive, but also painterly extremely sensual, Finn Heikki Marila.